

Te Pipiwharauroa,

He Kupu Whakamarama.

NAMA 30.

GISBORNE.

AKUHATA 1900.

TE PIPIWHARAUROA.

I runga i te ngakau kaha o te Komiti whakahaere o TE PIPIWHARAUROA kia pikihatere ai te painga o te manu a te iwi Maori, na kua whakaurua e matou he whakaahuha, te whakahaehna o Rore Rapata me Tiaurara Piriri, a hei tera putanga ko to Rore Kitini me to Tianara Patene-Pawera, nga toa e hau mai nei nga rongo i Awherika. He nui te utu o enci whakaahuha, he mea toto ra ano ki Merepana.

Mehemeana ana i penei te kaha o te iwi Maori ki te tautoko i a tatou nu-pepa me to matou manawanui, tera e tino kaha rawa o tatou reo

nga reo whakaako i te iwi Maori. Kaore o matou biahia ki te whakaako i to matou iwi E, te kaipouno, ki te whakauaro tutua. Na reira matou ka mea ki te kore te tangata e utu i te pepa maia ka whakamutua e matou te tuku atu, engari ka tukua atu ano be whakantu, ara

E ruā putanga atu o te pepa he mea takai ki te awhi whero, hei muri atu ka whakamutua te tukū atu.

HE HUI NA TUHOE.

Ki te Etita o Te Pipiwharauroa,

E manu, kia ora koe!

Ma te Atua koe e tiaki, e whakakaba, kia kaha ai ki te kawe haere i nga rongo korero o te ao. Tenei kei te whakarongō reka te taringa me te ngakau ki te pati o nga kawenga a Te Pipiwharauroa e kawe haere nei ki nga marae o Hine whakaparekareka ai i te iti i te rahi.

Tenei ka tukua atu etahi kupu ruarua nei manu e kawe atu kia kite oku hoa.

I waimearie ahau ki te tae atu ki Rangitahi, wahia o Karatia. No te iwa o nga haora i te po alau i tae atu ai. I whaia ahau e te po ki Ponaua, i tae ahua tinga atu toku hoiho. I a au e hure ana i te po ka tae mai ki a au te weini o te taipo. I a au e huri ana i tetahi koki o te rori ka kite ahau i tetahi koroua e tu ana i te taha o te rori. I a au e maharaburata ana koia nei pea te taipo, kua karanga mai " Ko koe tenu;" mohio tonu atu ahau ko taku koroua tonu tenei ko Hamiora. No konei e hoa, kua kore au e whakapono ki tenei mea ki te taipo.

No te waru o nga ra o Aperira i te Ratapu, i te 12 o nga haora, ku takoto te hakari. Ko nga kai o tenei hakari he tawa, he pilipipi, he tuna, he huahua kereru, he toroi kuku, he aruhie, me era atu kai a te Maori, haunga hoki a te pakeha kai he kaipukahu. Ko nga tangata i tae ki te kawanga o tenei whare 1500. I puta nga mabi ahureka i tenei hui: te haka, te whakaturau, me era atu mahi a te 'ori. Tutu ana te puehu. Ka tepi tana haete! Kotahi te tamaiti tane i puta i tenei hui no te haka me era atu mahi ngahau a te Maori, ko Paruru Tamaiokoha.

Ko te ingoa o tenei whare ko Tuwhare - he ingoa tipuna. Na Tangiharu ko Tuwhare, na Tuwhare ko Kauae, ka puta mai ki te wabine nona tenei whare, ara kia Meremana Peraniko. Ko te roa o tenei whare e 36 putu, ko te whanui e 20 putu; he papa nga taha, he baeana a runga.

Heoi ano,
na W. R. WHATANU.
Te Whaiti-nui a-Toi.